

[Madsen-Mygdal.]

ninger derimod. Regeringen har vel stillet et Forslag, men det er jo et Forslag, der slet ikke løser Problemet, men gaar udenom, fordi det nægter enhver Bistand fra Statens Side. Ved første Behandling af Regeringsforslaget har jeg udførligt gjort Rede for de meget store Mangler, det indeholder, og jeg finder ingen Anledning til nu at komme med Gentagelser.

I Anledning af den ærede Ordførers Oplysning om, at Spørgsmaalet om Forslagets Grundlovsstridighed er blevet forelagt det juridiske Fakultet, skal jeg bekræfte, at der foreligger en Skrivelse, hvoraf det fremgaar, at en Del Professorer ved Universitetet ikke anser Forslaget for grundlovsstridigt, men dette er jo ikke nogen endelig Afgørelse af Spørgsmaalet, og vor Hovedindvending mod Forslaget var for øvrigt af saglig Art, nemlig den, at Staten ikke selv yder nogen som helst Hjælp. Staten vil nok hjælpe, men den kommer med tomme Hænder. Staten vil gennem et af den selv nedsat Udvalg paa vilkaarlig Maade gribe ind i Kreditforholdene. Det, der sker, hvis Regeringens Forslag vedtages, er kun det, at man fratager de kreditgivende Institutioner deres Ret til at skønne over, hvorvidt de er i Stand til at give Henstand, og henlægger dette Spørgsmaal til en helt anden Institution, der altsaa oprettes ved Lov og udnævnes af Staten. Forholdet er utvivlsomt det, at Kreditinstitutionerne i deres egen Interesse yder Henstand, naar de overhovedet er i Stand dertil, men i de Tilfælde, hvor de likvide Midler ikke længere strækker til, er det absolut nødvendigt, at Staten yder Bistand, enten i Form af Garanti eller ved en Laaneforstrækning.

I det af os stillede Ændringsforslag indføres den Hovedregel, at Førsteprioritets-havere skal være berettigede til ud over de 2 Terminer, for hvilke Lovgivningen allerede nu i Henhold til Tinglysningsloven hjemler Adgang til Henstand, uden at Panterettighederne fortabes, at give Henstand med endnu en Termin, saaledes at denne Termins Betalinger bliver at afdrage som et særligt Laan i 10 Terminer fra December Termin 1933. Denne Bestemmelse, der i og for sig slet ikke angaar Statens Bidrag, anser jeg for en meget heldig Bestemmelse, den giver ikke blot Henstand med 1 Termin, men den indfører ogsaa den Ordning, at denne Termin ikke skal betales i den næstfølgende Termin — i saa Fald vilde man ganske sikkert ikke opnaa ret meget med det hele. Terminens Ydelser samles i et Laan, der afdrages i Løbet af en 5-aarig Periode, hvad

10 Terminer jo er, der først begynder at løbe fra December 1933, altsaa udstrækkes over 7 Aar fra Juni Termin at regne. Men vi mener ganske vist ikke, skønt det har Betydning, at der sker en saadan Ændring i den ældgamle Regel her, at Førsteprioritets-haverne kun kan give Henstand for 2 Terminer, at denne Foranstaltning er tilstrækkelig. Hvis Laantagerne skal opnaa Ligestilling, er det nødvendigt, at de Kreditorer, der er ved Enden af deres Ressourcer, faar en Støtte fra Statens Side. Vi har begrænset vort Forslag i saa Henseende for at se, om det dog ikke var muligt at opnaa Forhandling med Regeringen. Vi foreslaar ikke, at Staten i alle Tilfælde skal yde en Garanti eller et kontant Laan, men vi foreslaar, at Staten, hvor det er nødvendigt, kan gøre det, og vi har endvidere, for dog at prøve, om det ikke var muligt at komme i Forhandling med Regeringen, tilbudt, at Statens Bidrag i Form af Garanti eller Laan her i Loven kunde begrænses til et bestemt Beløb, en fast Sum, og yderligere at indsætte en Bestemmelse i Loven om, at alle Andragender om saadan Garanti eller Laan indsamles indenfor en bestemt Tidsfrist og behandles under eet, saaledes at Staten har det i sin Haand at afgøre, hvor langt den vil gaa i denne Henseende.

Nu er det ganske givet, at denne Henstand i Forbindelse med den Bestemmelse, jeg omtalte før: Bibeholdelsen af Fortrinsret for Terminsydelsen med Afdrag i 10 Terminer efter 1933, vil medføre, at en meget stor Del af Førsteprioritets-haverne — og det er dem, der vejer til her, naar Talen er om de solvente Landmænd —, at en meget stor Del af Kreditforeninger og Sparekasser, som her særlig kommer i Betragtning, meget vel vil kunne give denne Henstand, uden at de i mindste Maade behøver Statens Hjælp. Men enhver, der kender Forholdene, vil vide, at der ogsaa er Kreditinstitutioner, som ikke er i Stand dertil, og dér er det altsaa, vi foreslaar, ikke at Staten skal være ubegrænset forpligtet, men at Regeringen skal have Lovhjemmel til efter et samlet Skøn over Behovet og efter Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg at fastsætte de mere eller mindre strenge Regler, hvorefter man vil gaa frem med denne Støtte. Men alligevel har Regeringen afvist os. Regeringen har fastholdt, at Staten ikke under nogen som helst Form maa yde finansiel Bistand til Opnaelse af Henstand. Jeg finder denne Afvisning saa meget mere ejendommeligt, som der her jo ikke er Tale om nogen egentlig Risiko ved Ydelsen af denne Hjælp, idet Statens Garanti eller